

Příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky

Tzv. zvláštní pomůcka, nebo také kompenzační pomůcka, umožňuje člověku sebeobsahu nebo ji potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, vzdělávání anebo ke styku s okolím.

V případě zrakového postižení zákon počítá se čtyřmi kategoriemi postižení podle vážnosti jeho vážnosti: a) úplná nevidomost obou očí, b) praktická nevidomost obou očí, c) silná slabozrakost obou očí a d) ztráta jednoho oka nebo ztráta visu jednoho oka se závažnější poruchou zrakových funkcí na druhém oku, visus vidoucího oka roven nebo horší než 6/60 (0,10) nebo koncentrické zúžení zorného pole do 45 stupňů od bodu fixace.

Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek určených lidem s výše uvedenými diagnosami je uveden ve vyhlášce. Jedná se typově o následující pomůcky:

O tyto druhy pomůcek mohou žádat všichni s výše uvedenými diagnosami.

- a) kalkulátor s hlasovým výstupem,
- b) digitální zápisník pro zrakově postižené s hlasovým výstupem nebo braillovým displejem,
- c) speciální programové vybavení pro zrakově postižené,
- d) elektronická orientační pomůcka pro zrakově postižené a hluchoslepé; jedná se o akustické orientační majáky, vysílačky pro ovládání akustických orientačních majáků, pomůcky na zachytávání vysokých překážek,
- e) multifunkční elektronická komunikační pomůcka pro zrakově postižené a hluchoslepé; jedná se o stolní nebo mobilní telefony se zvětšenou a kontrastní klávesnicí, ozvučené mobilní telefony nebo tablety se speciálními funkcemi či příslušenstvím pro zrakově postižené,
- f) měřicí přístroje pro domácnost s hlasovým nebo hmatovým výstupem.

Lidé s úplnou nebo praktickou nevidomostí obou očí mohou žádat o následující pomůcky:

- a) vodící pes,
- b) psací stroj pro nevidomé,
- c) popisovací kleště pro nevidomé,
- d) indikátor barev pro nevidomé,
- e) braillový displej pro nevidomé,
- f) tiskárna reliéfních znaků pro nevidomé,
- g) hlasové popisovače pro nevidomé a hluchoslepé,
- h) digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem.

Lidé s úplnou nevidomostí obou očí, praktickou nevidomostí obou očí a silnou slabozrakostí obou očí mohou žádat o následující pomůcky:

- a) diktafon,
- b) kamera s hlasovým výstupem.

A lidé s praktickou nevidomostí, silnou slabozrakostí a ztrátou jednoho oka se závažnější poruchou funkcí druhého oka mohou žádat o následující pomůcky:

- a) kamerová zvětšovací lupa,
- b) digitální zvětšovací lupa.

Pokud jsou splněny výše uvedené zdravotní předpoklady, je ještě pro vznik nároku na příspěvek důležité, aby se jednalo o tzv. **dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav**, což znamená, že daný zdravotní

stav trvá déle než jeden rok nebo dle předpokladů lékařské vědy bude trvat déle než jeden rok a **žadatel je starší jednoho roku, u vodicího psa je starší 15 let.**

Obecně platí, že lze žádat o zvláštní pomůcku stejného druhu jednou za 5 let, v určitých případech je to však možné i dříve. Například pokud dojde ke zhoršení zdravotního stavu a daná pomůcka je již nevyhovující.

Výše příspěvku a možnost snížení spoluúčasti

U příspěvku na zvláštní pomůcku je zásadní, zda je pořizovací cena požadované pomůcky vyšší nebo nižší než 10 000 Kč.

Jestliže si chcete pořídit zvláštní pomůcku, jejíž cena je nižší než 10 000 Kč, o příspěvek můžete požádat pouze tehdy, jestliže Váš příjem a příjem osob s Vámi společně posuzovaných je nižší než **osminásobek životního minima** jednotlivce nebo životního minima společně posuzovaných osob podle zákona o životním a existenčním minimu. Co to v praxi znamená? Sečtete veškeré Vaše čisté příjmy, přičemž za příjmy se nepovažuje z dávek určených pro osoby se zdravotním postižením příspěvek na mobilitu a příspěvek na péči, **invalidní důchod se započítává.** Dále přičtete čisté příjmy lidí, které s Vámi žijí ve společné domácnosti. **Vše sečtete a výsledné číslo budete porovnávat s hodnotou osminásobku životního minima.**

Aktuální hodnota životního minima jednotlivce (pokud někdo žije v domácnosti sám) je 4860 Kč/měsíčně. **Pokud s Vámi v domácnosti žijí další osoby, výše životního minima je odlišná. Pro první dospělou osobu je aktuální výše 4470 Kč, pro každou další dospělou osobu je ve výši 4040 Kč.** Pro děti je výše životního minima následující: dítě do 6 let 2480 Kč, dítě od 6 do 15 let 3050 Kč a pro nezaopatřené dítě od 15 do 26 let 3490 Kč. Jednotlivé výše životního minima pro členy domácnosti **se sečtou a vynásobí osmi. Výsledek, který tímto způsobem získáme, porovnáme s hodnotou součtu příjmů, pokud jsou příjmy nižší než osminásobek životního minima, můžete žádat o příspěvek i u těch pomůcek, jejichž pořizovací cena je nižší než 10 000 Kč. Výše poskytnutého příspěvku bude v takové výši, aby jeho spoluúčast činila 1000 Kč.**

Příklad:

Petrovi je 14 let a má těžké zrakové postižení (praktická nevidomost obou očí), potřeboval by si pořídit speciální přenosnou kamerovou lupu, jejíž pořizovací cena je 9 500 Kč. Nemá žádné příjmy, pobírá pouze příspěvek na péči ve výši 6 600 Kč a příspěvek na mobilitu ve výši 900 Kč. Má 5letou sestru. Maminky čistý příjem je ve výši 26 000 Kč/měsíčně a tatínkův příjem je ve výši 35 000 Kč/měsíčně. Příjem rodiny je 61 000 Kč (26 000 + 35 000). Životní minimum rodiny je: 14 040 Kč (4470 + 4040 + 2480 + 3050). Osminásobek životního minima je 112 320 (8 x 14040). Měsíční příjmy rodiny jsou nižší, než je osminásobek životního minima (61 < 112 320). Petr může podat žádost o příspěvek na přenosnou kamerovou lupu a v případě, že splní všechny další zákonné předpoklady, **bude mu přiznán příspěvek v takové výši, aby jeho spoluúčast činila 1000 Kč.**

Výši životního minima můžete zjistit v kalkulačce pod následujícím odkazem, výsledek je potřeba pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku vynásobit 8x: <https://www.mpsv.cz/kalkulacka-pro-vypocet-zivotniho-minima>.

Zákon počítá i se situací, kdy by byl příjem rodiny vyšší než je osminásobek životního minima, ale žadatel žádá opakovaně o pomůcku, jejíž pořizovací cena je nižší než 10 000 Kč nebo pořizuje několik pomůcek, jejíž ceny jsou nižší než 10 000 Kč.

Pořizovací cena je vyšší než 10 000 Kč

Jestliže je pořizovací cena zvláštní pomůcky vyšší než 10 000 Kč, stanoví se výše příspěvku tak, aby spoluúčast činila 10 % z pořizovací ceny, příspěvek je tedy standardně poskytován ve výši 90 % z celkové pořizovací ceny. Částka nesmí přesáhnout 350 000 Kč. Výjimku tvoří pořízení šikmé zvedací a svislé zdvihací plošiny, kde může příspěvek dosahovat výše až 500 000 Kč.

Jestliže člověk nemá dostatek financí na spoluúčast ve výši 10 % z pořizovací ceny pomůcky, může Úřad práce rozhodnout o nižší výši spoluúčasti, **spoluúčast musí být vždy minimálně 1000 Kč**. V tomto případě se opět zkoumají příjmy jednotlivce nebo rodiny a zároveň se přihlíží k míře využívání zvláštní pomůcky. Zákon v tomto případě striktně neurčuje porovnávání s osminásobkem životního minima, v praxi tomu tak ale většinou bývá. Správně by vám vždy na Úřadu práce měli dát podepsat prohlášení, že nežádáte o snížení zákonné spoluúčasti, jestliže však nemáte dostatek financí k uhrazení 10% spoluúčasti, je dobré o tom Úřad práce informovat.

Ať už žádáte o příspěvek na zvláštní pomůcku, jejíž pořizovací cena je nižší než 10 000 Kč nebo o snížení zákonné spoluúčasti u příspěvku na pomůcku, jejíž pořizovací cena je vyšší než 10 000 Kč, je potřeba doložit Vaše čisté příjmy a příjmy ostatních lidí, kteří s Vámi žijí ve společné domácnosti. Příjmy se dokládají za poslední tři měsíce, které předcházejí měsíci, ve kterém se podává žádost.

Odkaz na žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku: <https://www.mpsv.cz/-/zadost-o-prispevek-na-zvlastni-pomucku>

Pokud byste k tomuto nebo čemukoliv jinému měli jakýkoliv dotaz, neváhejte se obrátit na naši Osvětlovnu (proklik), kde Vám rádi pomůžeme.